

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep

0030 OSLO

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK.: PTS	S.BEH.: JKF
31 JULI 2008	
S.NR.: 07124-36	
ARKIVKODE: 8355	AVSKREVET:

Arendal, 30. juli 2008

HØRINGSUTTALELSE OM DEN DIGITALE DIVIDENDE.

Det vises til høringsnotatet vedrørende den digitale dividende som Samferdselsdepartementet og Kirke- og kulturdepartementet i fellesskap har sendt ut til høring.

Selskapet Radio Agder AS som driver lokalradio, vil benytte anledningen til å komme med høringsuttalelse omkring våre vurderinger av den digitale dividende.

Siden rapporten om den digitale dividende omfatter et vidt spekter av frekvensressurser, vil vi allikevel kun konsentrere oss om ressurser som er avsatt til digital radio. Dette berører VHF bånd III som i hovedsak er avsatt til DAB digitalradio og bånd I som kan brukes til DRM.

Generelt om DAB

Med den økende globaliseringen som finner sted takket være internett, er tilgang til et stort antall radiokanaler blitt en del av den ordinære hverdagen for radio. Terrestriell radio har ikke hatt denne muligheten verken med FM eller dagens DAB system. Den nye versjonen av DAB som kalles DAB+, har mulighet for å etablere et virkelig mangfold i eteren. Derfor vil vi komme med momenter om den digitale dividenden rundt frekvensressurser for DAB.

Dagens FM bånd er fullt, og problemet har vært at dagens DAB system ikke gir plass til det mangfoldet som kreves for å kunne erstatte FM båndet. Hovedargumentet med overgang til digital radio, er at det skal koste minimalt, samtidig som det skal gi økt mangfold – noe dagens DAB ikke kan levere uten at det går på bekostning av kvalitet opp mot kostnaden.

Flere land har derfor ventet på DAB utviklingen inntil nyere teknologi har fått innpass på DAB, og dette har nå skjedd. DAB+ gir både bedre arealdekning og flere kanaler inn på samme frekvens. Dermed får man et system som virkelig kan erstatte FM-båndet og samtidig gi tilgang til et solid mangfold.

Tildeling av frekvenstillatelse for DAB.

Etter rapportens anbefaling kan frekvenstillatelse til DAB tildeles enkeltaktører i områder - dersom det er interesse for det. Dette mener vi er en riktig vurdering – fordi utbyggingskostnadene for DAB er svært høye og det bør derfor tildeles aktører med solide eiere og økonomi i ryggen. Budrunder på disse frekvensene vil ødelegge mulighetene for å faktisk bygge nettet fordi radio er et marginalt medium med meget stor finansiell risiko.

Med endring av lydssystem i tillegg, vil DAB fremdeles være en betydelig finansiell risiko, fordi man er avhengig at lyttere har tilgang til mottakere som kan ta i bruk til det nye systemet. Dermed bør en tildeling være basert på interesse i kombinasjon med finansiell styrke.

DAB nettet er inndelt regionalt – likt nettet for lokal-TV. Dette mener vi også er en god løsning, men dette er ikke en ideell løsning for alle. Årsaken til dette er at større regioner medfører økte avgifter til Tono/Gramo. Dermed må man også benytte løsninger som fungerer optimalt i lokale områder. Her kan DRM i bånd I være en god løsning.

Når det gjelder krav til innhold på DAB, kreves det etter Kringkastingslovens §2-1 at alle andre enn NRK som driver med kringkasting må inneha konsesjon. Med DAB+ vil vi enkelte steder få opptil 80 radiokanaler. Hvis alle disse skal ha innholdskonsesjon, kreves det et ekstremt merarbeid fra Medietilsynet.

Her anbefales den samme løsning som for det digitale bakkenettet og lokal-TV – hvor man får en konsesjon til å sende regionalt, men ikke en rett til å få tilgang til DAB-nettet. Det er utbygger av DAB nettet som bærer den finansielle risikoen, og det må derfor være utbygger som må bestemme tilgangen til kostverdi. Men innehaver av frekvenstillatelsen må vurdere alle innholdsleverandører på likt grunnlag og på ikke-diskriminerende vilkår.

Kriteriene som vi mener bør gjelde for tildeling av DAB-frekvenser:

- Søker må dokumentere finansiell styrke
- Søker må presentere utbyggingsplan
- Søker må gi tilgang til alle på ikke-diskriminerende vilkår

DRM – BÅND I

Som nevnt utfyller DAB et regionalt behov for et stort antall lokalradioer – men ikke et stort lokalt behov – spesielt for områder med få innbyggere. Dette må vurderes opp mot ulike områder. DAB er mest aktuelt i områder hvor over 30 000 kan få tilgang til nettet. For de mindre områdene blir DAB rett og slett for dyrt, fordi det er for få aktører og få inntektsmuligheter.

Da er DRM – for bånd I og bånd II et betydelig bedre alternativ. Rapporten tar for seg bruk av DRM i bånd I for å få maksimal nasjonal dekning for NRKs kanaler, men tar ikke hensyn til et lokalt mangfold som da blir mulig med tilgang til flere frekvenser i bånd I for DRM. Rapporten nevner at Norkring har ansett 1-2 MHz for tilstrekkelig dekning for P1 og et visst antall lokalradiokanaler. Derfor mener man at 66-68 MHz bør være tilstrekkelig.

Det er allikevel ventet at FM båndet vil benytte DRM i fremtiden, men for å få en akseptabel overgang bør det avsettes noe flere frekvensressurser for lokalradio, spesielt da beredskapsradioer, for DRM i bånd I. Derfor foreslår vi at frekvensbåndet fra 64 MHz og opp til 68 MHz blir avsatt til både NRKs kanaler og til lokalradiokanaler. Det er verdt å merke seg at DRM er mest aktuelt for lokalradio der man trenger større arealdekning og befolkningen er lav. Det kan derfor være mer aktuelt med bruk av DRM i bånd I for områder i Nord-Norge, Vestlandet og deler av Sørlandet (eksempelvis Setesdal).

Med vennlig hilsen

Tor Helge Løvåsen
Radioleder – Radio P5
Radio Agder AS

Eivind Engberg
Teknisk sjef
TVAust-Agder / Radio Agder AS